

METODE**POT ZEMLJEPISNEGA IMENA OD NASTANKA DO UPORABE**

AVTOR

Borut Peršolja

Naziv: univerzitetni diplomirani geograf, asistent

Naslov: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Gosposka ulica 13, SI – 1000 Ljubljana, Slovenija

E-pošta: borut.persolja@zrc-sazu.si

Telefon: 01 470 63 52

Faks: 01 425 77 93

UDK: 81'373.21(497.4)

COBISS: 1.01

IZVLEČEK

Pot zemljepisnega imena od nastanka do uporabe

V Sloveniji imamo uradno zbirko zemljepisnih imen – Register zemljepisnih imen. V zbirki so zemljepisna imena zajeta z zemljevidov v merilu 1 : 5.000/1 : 10.000, 1 : 25.000, 1 : 250.000 in 1 : 1.000.000. V pokrajini najdemo številna zemljepisna imena, ki jih ni na omenjenih zemljevidih, pa tudi zemljepisna imena, ki jih sploh ni na nobenem zemljevidu. Ker so zemljepisna imena del kulturne dediščine vsake pokrajine, je treba tudi ta zemljepisna imena sistematično zbirati in preučevati. Glede na značaj uradne zbirke zemljepisnih imen in glede na tehnične omejitve objave zemljepisnih imen na zemljevidih ne moremo pričakovati, da bi za ta zemljepisna imena skrbeli v okviru Registra zemljepisnih imen. Zato predlagamo ustanovitev Slovenske zbirke zemljepisnih imen, v okviru katere bi sistematično zbirali, obdelovali in hranili tista zemljepisna imena, ki niso zajeta v Registru zemljepisnih imen.

KLJUČNE BESEDE

geografija, zemljepisna imena, standardizacija, standard, zemljevid, imenik, toponimija, Slovenija

ABSTRACT

The path of geographical names from its formation to usage

There is an official database of geographical names (Record of Geographical Names) in Slovenia. All geographical names in the data base are obtained from the maps at the scale 1:5,000/10,000, 1:25,000, 1:250,000, and 1:1,000,000. The majority of the geographical names appears on the maps. Many names, those pertaining to micro geographical features in particular, are preserved in the professional literature. The geographical names are important part of the national cultural heritage so their systematical collecting and reasearching is a must. Therefor an foundation of Slovene Record of Geographical Names has been proposed in the article.

KEYWORDS

geography, geographical names, stardardization, standard, map, gazetteer, toponymy, Slovenia

Uredništvo je prispevek prejelo 14. januarja 2003.

1 Uvod

Zaradi lažjega gibanja, medsebojnega sporazumevanja in boljše predstave o pokrajini smo ljudje morali razviti učinkovit sistem razvedenja. Del tega sistema so tudi zemljepisna imena, ki so največkrat nastala z »... *opredeljevanjem kraja po imenu in imena po kraju* ...« (Tuma 1925). Bezljaj ugotavlja, da je večina krajevnih imen nastala v času notranje kolonizacije našega ozemlja, ki je bila v glavnem končana v 13. stoletju. Nekatera imena pa so še starejša in izvirajo od predsllovanskih staroselcev (Bezljaj 1956, 239). Bezljaj je opozoril na ugotovljeno pravilo, da so se najstarejša imena v večjem številu ohranila v imenih voda, daljših od 40 km, in v imenih vrhov (Bezljaj 1967, 81).

Zaradi zelo razširjene uporabe in stalne večstoletne ali celo tisočletne prisotnosti so zemljepisna imena postala enakovredni sestavni del pokrajine (Peršolja 2002, 364). Z razvojem pokrajine pa so se spreminjala tudi zemljepisna imena. Tako Jarc ugotavlja, da se je močno spremenil identifikacijski sistem pokrajinskih sestavin, ki danes v glavnem sloni na geodetskih prvinah – koordinatnem sistemu, GPS ... Zemljepisna imena so še pred stoletjem imela pomembno vlogo pri opredeljevanju zemljišč. Jarc navede, da je zemljiška knjiga pri opisu parcele vsebovala tudi ali celo samo zemljepisno ime, danes pa parcele opredeljujejo zgolj tehnični razlikovalci – parcelna številka, katastrska občina in površina v kvadratnih metrih. Kmet je tako na primer kraj spravila drv določil z zemljepisnim imenom: »... *Pripeljal sem dva voza drv s Škrle* ...« (Jarc 2004, 251), danes pa mu jih gozdar odmeri v parceli številka 1260.

Nekatera zemljepisna imena izginjajo iz zgodovinskega spomina in pokrajine. V članku zato skušamo podati predlog za zbiranje in ohranitev slovenskih zemljepisnih imen.

2 Register zemljepisnih imen

Geodetska uprava Republike Slovenije vodi Register zemljepisnih imen. Register zemljepisnih imen je uradna evidenca in vsebuje imena objektov, ki so stalna in imajo neko časovno, zgodovinsko, etnološko ali družbeno uveljavljeno identiteto (Pogorelčnik 1999, 107). Ob tem dodaja, da »... *to v glavnem velja tudi kot definicija zemljepisnega imena* ...« (Pogorelčnik 1999, 108). V Register zemljepisnih imen so bila zajeta zemljepisna imena s temeljnih topografskih načrtov in državnih kart različnega merila (1 : 5.000/10.000, 1 : 25.000, 1 : 250.000, 1 : 1.000.000). Zemljepisna imena z Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000 so bila od leta 1996 do leta 2002 deležna celovitega topografskega pregleda (Peršolja 2002, 369).

Preglednica 1: Število zemljepisnih imen po posameznih tipih v Registru zemljepisnih imen – zajeta s temeljnega topografskega načrta v merilu 1 : 5.000/10.000 (vir: Register zemljepisnih imen, Geodetska uprava Republike Slovenije, 2003).

šifra	tip zemljepisnega imena	število
1000	imena krajev	55854
2000	vodna imena	13193
3000	imena oblik površja	16225
4000	pokrajinska imena	54992
	skupaj:	140264

V letu 2001 je bil pripravljen Zgoščeni imenik zemljepisnih imen Slovenije, ki vsebuje 842 zemljepisnih imen na zemljevidu Republike Slovenije v merilu 1 : 1.000.000. Zgoščeni imenik zemljepisnih imen obsega 463 standardiziranih zemljepisnih imen na območju Slovenije in nestandardizirana zemljepisna imena izven Slovenije: 53 na območju Italije, 127 na območju Avstrije, 16 na območju Madžarske in 183 na območju Hrvaške (Peršolja 2002, 370). V letu 2002 je bil opravljen pregled zemljepisnih imen

Preglednica 2: Število zemljepisnih imen po posameznih tipih v Registru zemljepisnih imen – zajeta z Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000 (vir: Register zemljepisnih imen, Geodetska uprava Republike Slovenije, 2003).

šifra	tip zemljepisnega imena	število
1101	naselje, mesto	8662
1102	zaselek, del naselja	8920
1103	del mesta, mestna četrt	471
1104	ulica, trg	5
1105	pot, cesta, gozdna pot, kolovoz	2
1201	domačija	15868
1202	cerkev, sakralni objekt	1208
1203	pomemben objekt	780
2101	tekoča voda, reka, potok, hudournik, nestalni tok	6193
2102	kanal (odprt)	138
2103	izvir	843
2104	izliv, delta	1
2105	slap, slapišče	34
2201	jezero	134
2202	del jezera, jezerski zaliv, jezerski pristan	0
2203	manjša stoječa voda, bajer, mlaka, ribnik, kal, lokev	103
2204	močvirje, trstičje	20
2205	ledenik, snežišče in snežna tvorba	6
2301	morje	1
2302	del morja, morski zaliv, morski pristan	58
2303	soline	6
3101	gorovje, hribovje, gričevje	106
3102	vrh vzpetine, vzpetina, planota	10498
3103	sedlo, prelaz, preval	288
3104	del vzpetine, pobočje, hrbet, greben, stene in stenske oblike	2411
3105	dolina, soteska, vintgar, globel, suha dolina, kraško polje, dolinsko dno, rečni otok	1017
3106	rt, polotok	37
3107	kraška jama, brezno, udornica, zijalka, vrtača, vrtačast svet, ponor	1270
3108	osamljena skala, balvan	12
4102	občina	1
4104	upravna enota	2
4105	pokrajina	156
4106	krajinski del, ledina, predel	8344
4107	gozdni predel	914
4201	morski otok, jezerski otok	2
4202	rečni otok, sipina sredi reke	1
4203	čer, plitvina, podvodni greben	1
	skupaj:	68513

na preglednem zemljevidu Republike Slovenije v merilu 1 : 250.000. Seznam zemljepisnih imen, ki je v postopku standardizacije pri Komisiji za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, obsega 7444 imen. Rezultat standardizacije bo imenik standardiziranih imen na območju Slovenije z nestandardiziranimi imeni zunaj Slovenije in pregledni zemljevid z vsemi imeni.

Podatek, da ima Slovenija približno 200.000 zemljepisnih imen (Pogorelnik 1999, 107), se nanaša izključno na Register zemljepisnih imen in na zemljevide, s katerih so bila zemljepisna imena zajeta v register. V to številko so vsčeta zemljepisna imena na območju Republike Slovenije in sosednjih držav. Čeprav sodijo zemljevidi med najbolj uveljavljena sredstva za posredovanje zemljepisnih imen, pa zaradi tehničnih omejitev in drugih razlogov zemljevidi ne vsebujejo vseh zemljepisnih imen, ki so v pokrajini. Zato omenjeno število zemljepisnih imen ne vključuje številnih zemljepisnih imen, ki so ohranjena v različnih pisnih in drugih virih. Jasno je, da omenjeno število ne upošteva tudi imen, ki živijo samo v ustnem izročilu med ljudmi. Ocena števila vseh slovenskih zemljepisnih imen zaenkrat ni možna.

3 Zemljepisna imena kot del kulturne dediščine

Omenili smo že, da so zemljepisna imena zelo stara. Ob dolgotrajni rabi so nekatera zemljepisna imena izgubila svoj nekdanji stvarni pomen, predmetno in besedotvorno prepoznavnost. Če so jo ohranila, so nosilec sporočila o stanju in rabi pokrajine v času nastanka in zanesljiv spremljevalec procesa preoblikovanja pokrajine od prvobitne do današnje kulturne pokrajine (Peršolja 2002, 364).

Majdič ugotavlja, da so krajevna imena pomembna sestavina našega jezika, prek njega pa tudi kulture in narodove identitete. »... *Podobno kot je v jeziku mogoče odkrivati in spoznavati davno narodovo preteklost, nekdanjo duhovno in gmotno kulturo, nam lahko tudi krajevna imena, če jih opazujemo skozi zgodovinsko optiko, marsikaj povedo o pokrajini, njenih prebivalcih v davnih in malo manj davnih časih, o naravnih in družbenih zakonitostih in značilnostih. Imena krajev so torej odsev zgodovinske prostorske in družbene stvarnosti* ...«. (Majdič 1994, 99) Primer takšnega razumevanja pomena zemljepisnih imen in po mnenju Natka ena prvih sistematičnih geografskih obravnav zemljepisnih imen pri nas (Natek 1998, 745) je Titlova raziskava (Titl 1998).

Zemljepisna imena, ki so se ohranila in so v rabi še danes, so po mnenju različnih avtorjev zgodovinski in kulturni spomeniki in so zato pomemben del nacionalne kulturne dediščine. Na primeru visokogorskega sveta Rombona in Goričice Kunaver ugotavlja, da so krajevna imena dragoceno ljudsko izročilo, ki ga je treba oteti pozabi (Kunaver 1988, 125).

Zakon o varstvu kulturne dediščine pravi, da so kulturna dediščina »... *območja in kompleksi, grajeni in drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materializirana dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu* ...«. Med primeri zakon navedja, da so to »... *predvsem arheološka najdišča in predmeti; naselbinska območja, zlasti stara mestna in vaška jedra, oblikovana narava in kulturna krajina, stavbe, njihovi deli ali skupine stavb umetnostne, zgodovinske ali tehnične pričevalnosti; stavbe in drugi predmeti, ki so v zvezi s pomembnimi osebami in dogodki naše politične, gospodarske in kulturne zgodovine; arhivsko gradivo; knjižnično gradivo; predmeti ali skupine predmetov zgodovinskega, umetnostnozgodovinskega, arheološkega, umetnostnega, sociološkega, antropološkega, etnološkega ali naravoslovnega pomena, ki izpričujejo zgodovinska dogajanja na Slovenskem* ...«. Zakon tudi opredeljuje kulturno funkcijo dediščine, ki se nanaša na »... *neposredno vključevanje dediščine v prostor in aktivno življenje v njem, predvsem na področju vzgoje, posredovanja znanj in izkušenj preteklih obdobj, v krepitvi narodne samobitnosti in kulturne identitete* ...« (medmrežje 1).

V okviru navedene zakonske opredelitve zemljepisna imena doslej še niso našla svojega mesta, ne v vsebinskem, še manj pa v finančnem pomenu, kar bi omogočilo urejeno in sistematično zbiranje in zajemanje zemljepisnih imen. Glede na izjemen vpliv šolske geografije pa velja opozoriti tudi na to, da pomen zemljepisnih imen v okviru učnega procesa geografije zagotovo ni izkoriščen v takšni meri, kot bi lahko bil.

4 Metodologija zbiranja in zajemanja zemljepisnih imen

Povedali smo že, da v pokrajini najdemo številna zemljepisna imena, ki jih ni v Registru zemljepisnih imen. Edina metoda za zbiranje tovrstnih zemljepisnih imen je terensko delo. Predno pa opišemo metodo zbiranja si pogledjmo nekaj rezultatov, ki so nastali v zadnjih letih.

Kunaver poroča, da so v dolinah Tolminke in Zadlašce s terenskim delom našli okrog 130 novih (pravzaprav starih) zemljepisnih imen (Kunaver 1993, 132). Peršolja je v svojem diplomskem delu vzpostavil podatkovno zbirko zemljepisnih imen Kamniško-Savinjskih Alp, ki vsebuje 1476 zemljepisnih imen (Peršolja 1997). Zemljepisna imena so bila zajeta iz številnih pisnih in zemljevidnih virov (skupaj je bilo pri pregledu uporabljenih 105 pisnih virov in 40 zemljevidnih virov). Kot zgodovinske zemljevidne vire je uporabil Jožefinske vojaške karte (1 : 28.800, 1763–1787) in Franciscejski kataster (1826). Del zemljepisnih imen je zbral tudi s terenskim delom. Titl je objavil 8538 zemljepisnih imen, od katerih je 7359 ledinskih ter 1179 krajevnih (Titl 2000, 7). Rifel je med osmimi starejšimi domačini na območju pod Veliko planino od cerkve svetega Primoža in Felicijana do Kranjskega Raka zbral 80 zemljepisnih imen, jih označil na fotografijah in vrisal v dve skici. Povod za njegovo zbiranje je bila praznina zemljepisnih imen, ki je zevala na različnih zemljevidih tega območja (Rifel 2002, 235). Wraber je za objavo v Planinskem vestniku pripravil predlog več kot dvajsetih zemljepisnih imen na ožjem območju vrha Snežnika, ki jih je v tipkopisu in s priloženim izsekom posredoval avtorju (Wraber 2003, 33). Leta 1992 je izšel prvi seznam ledinskih imen v lovišču Lovske družine Begunjsčica, ki je obsegal 316 imen in črnobel zemljevid v merilu 1 : 20.000, leta 2001 pa je izšla dopolnjena različica, ki je vsebovala 382 imen in barvni zemljevid v merilu 1 : 25.000 (Jarc 2001). Kasneje je Jarc v obsežni in dobro dokumentirani knjigi, ki je izšla v letu 2003 z letnico 2004, zbral kar 1204 zemljepisna imena, ki so prikazana na zemljevidu in dostopna tudi v računalniški obliki na zgoščenki (Jarc 2004, 251, 256).

Terensko delo je po mnenju Peršolje osnova geografskega pristopa preučevanja zemljepisnih imen (Peršolja 1997, 59). S terenskim delom zbiramo zlasti podatke o zemljepisnih imenih, ki jih ni v posameznih zbirkah, dopolnjujemo obstoječe podatke in preverjamo sporna vprašanja. Pri zbiranju imen na območju Kmaniško-Savinjskih Alp Peršolja poroča, da so se na teren odpravili sedemkrat, in da so s terenskim delom uspeli preveriti nekaj več kot 100 imen (Peršolja 1997, 60). Med sklepnimi ugotovitvami ugotavlja, da manjša učinkovitost še ne pomeni, da je terensko delo nepotrebno. Nasprotno meni, da terensko delo daje ustrezne rezultate (glede na porabljen čas in stroške), vendar le ob dobri vsebinski in organizacijski pripravi, ki je posledica premišljenega in sistematičnega pristopa. Na teren se odpravimo šele, ko je opravljena analiza obstoječega zemljevidnega gradiva in dosegljivih pisnih virov.

Pokrajino, zlasti v njenih drobcih, najbolje poznajo preprosti ljudje. Pri zbiranju in preverjanju zemljepisnih imen je terensko delo povezano predvsem z navezovanjem stikov z domačim prebivalstvom, zlasti z ljudmi, ki so z območjem preučevanja gospodarsko, lastniško ali kako drugače tesno povezani. Pri navezovanju stikov in za ustvarjanje zaupanja pa je potreben čas. Dosedanje izkušnje so pokazale, da enkratni obisk ponavadi ni prinesel kakšnih obetavnih rezultatov, saj smo veliko časa izgubili s pojasnjevanjem namena našega dela in prepričevanjem, da ima to delo smisel. Večina povabljenih informatorjev si je težko odtrgala čas za razgovor, kaj šele za (nujen) terenski obhod. Zahtevnost našega pristopa (tako glede kakovosti in natančnosti podatkov ter izrazja) je treba prilagoditi ravni informatorjem do mere, ki še zadovoljuje namen naše raziskave.

Velikokrat se je obneslo tudi sodelovanje z nedomačini – dobrimi poznavalci posameznega območja. Pri tem sodelovanju je prevladovala predvsem metoda ogledovanja fotografij, diapozitivov in študij zemljevidnega gradiva, kar pa je glede na vloženi čas prineslo skromne rezultate (Peršolja 1997, 59).

Kunaver pri terenskem delu zbiranja zemljepisnih imen predlaga uporabo večih metod. Prva je neposredna metoda, kjer s terenskim poznavalcem – informatorjem prehodimo določeno območje in si pri tem zapisujemo zemljepisna imena, ki jih informator našteva med potjo ter kaže njihovo lego. Poleg zapisovanja je obvezno tudi vpisovanje imen na temeljni topografski načrt. Druga metoda je ugotav-

ljanje zemljepisnih imen iz večje oddaljenosti, lahko tudi s pomočjo daljnogleda. Tudi v tem primeru je informator nepogrešljiv, vendar pa je zanesljivost lege imena pogosto sporna. Kunaver ob rezultatih uporabe teh metod kritično opozarja na nekatere težave, ki izvirajo iz človeka, informatorja pa tudi strokovnjaka – zapisovalca. Pri tem našteva tako zemljevidno (ne)znanje, splošno (ne)razgledanost, pa tudi psihološke vplive, ko se informator enkrat odloča tako, drugič pa v istem primeru drugače (Kunaver 1988, 125).

Ne glede na zapisano pa dosednji rezultati zbiranja zemljepisnih imen potrjujejo prepričanje, da je terensko delo nujno, smiselno in upravičeno.

Zajemanje zemljepisnih imen je postopek prenosa zemljepisnih imen iz različnih virov oziroma nosilcev podatkov. Cilj tovrstnega zajema je zbiranje podatkov na enem mestu, kar omogoča pregled in enotno obdelavo. Zajem bi omogočil (čim bolj) neomejen dostop do imenskega gradiva (v medmrežju) z možnim iskanjem po različnih kazalcih (iskanje po abecedi, po posameznih listih Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000, po tipih zemljepisnih imen ...). Tako zbrano gradivo bi uporabnikom omogočilo vpogled v sledenje sprememb, kot posledica geografskih ali jezikovnih vplivov.

Znana, a v obstoječi Register zemljepisnih imen ne vključena zemljepisna imena, se najpogosteje pojavljajo na zemljevidih, skicah, v pokrajinskih in imenskih monografijah, turističnih vodnikih in slovarjih. Izbor virov za zajemanje zemljepisnih virov sloni na njihovi doslej izkazani verodostojnosti in uporabnosti. Med najpomembnejše tovrstne pisne vire, ki bi jih z imenoslovnega vidika kazalo pregledati in iz njih zajeti imensko gradivo, uvrščamo dela Badjure (Ljudska geografija. Terensko izrazoslovje. 1953. Ljubljana.), Bezlaja (Slovenska vodna imena 1. in 2. del., 1956, 1961: Ljubljana.), Enciklopedijo Slovenije (1–16. Ljubljana.), planinske vodnike, Inventar najpomembnejše naravne dediščine Slovenije (1976, 1991. Ljubljana.), Krajevni leksikon Slovenije (I–IV. knjiga, 1968–1980. Ljubljana.), Letopis Cerkve na Slovenskem, Ramovša (Slapovi v Sloveniji, 1983. Ljubljana.), Slovenska krajevna imena (1985. Ljubljana.), Tume (Imenoslovje Julijskih Alp, 1929. Ljubljana), Atlas Slovenije, Krajevni leksikon dravske banovine (1937. Ljubljana), Imenik krajev Vojvodine Kranjske. (Orts – Repertorium des Herzogthums Krain. Laibach, 1874. Ljubljana) ... Pri navajanju najpomembnejših objavljenih virov zemljepisnih imen seveda ne smemo prezreti zbirke Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787.

Oba postopka – zbiranje in zajemanje – morata upoštevati metodologijo pregledov zemljepisnih imen, ki je bila oblikovana v okviru dosedanjih pregledov zemljepisnih imen na Državni topografski karti v merilu 1 : 25.000 (Gabrovec, Hrvatini, Kladnik, Komac, Pavšek, Peršolja, Repolusk, Zorn 2001). Pri pregledu ugotavljamo pravilnost zapisa zemljepisnega imena, ki obsega lego, pravopisni zapis in tipografijo napisa na zemljevidu in pravilnost opredelitve tipa zemljepisnih imen. Ker gre za večpredmetno obravnavo zemljepisnih imen je delo raziskovalca zahtevno in občutljivo, prenos izkušenj pa zato dragocen in pomemben.

5 Sklep

Ker so zemljepisna imena po naših ugotovitvah sestavni del slovenske kulturne dediščine (gesla zemljepisno ime v Enciklopediji Slovenije ne najdemo!), je treba tudi ta zemljepisna imena sistematično zbirati in preučevati. Glede na značaj uradne zbirke zemljepisnih imen in glede na tehnične omejitve objave zemljepisnih imen na zemljevidih ne moremo pričakovati, da bi za ta zemljepisna imena skrbeli v okviru Registra zemljepisnih imen. Zato predlagamo ustanovitev Slovenske zbirke zemljepisnih imen v okviru katere bi sistematično zbirali, obdelovali in hranili tista zemljepisna imena, ki niso zajeta v Registru zemljepisnih imen. Splošna vsebina zbirke je prikazana v preglednici 3. Zbirka naj bi obsegala celotno izrazno podobo zemljepisnih imen – tisto, kar vidimo, kadar je napisano, in tisto, kar slišimo, kadar se izgovarja. Z dostopnostjo na medmrežju bi poznavalcem posameznih območij omogočili, da učinkovito sodelujejo pri dopolnjevanju zbirke in ohranjanju kulturne dediščine.

Preglednica 3: Vsebina Slovenske zbirke zemljepisnih imen.

značilnosti zemljepisnega imena	lega geografskega objekta (s kartografskim prikazom) in geografska opredelitev tipa zemljepisnega imena
razvoj zemljepisnega imena	pregled razvoja zapisa imena na zemljevidih in v pisnih virih z imenskim kazalom
jezikoslovna izvorna oblika zemljepisnega imena	zapis zemljepisnega imena z naglasnimi znamenji
generalizirana oblika zemljepisnega imena	standardizirani zapis imena za pregledne zemljevide
etimologija imena	zapis o pomenskem izvoru imena

6 Viri in literatura

- Bezljaj, F. 1956: Slovenska vodna imena 1. Ljubljana.
- Bezljaj, F. 1967: Eseji o slovenskem jeziku. Ljubljana.
- Gabrovec, M., Hrvatini, M., Kladnik, D., Komac, B., Pavšek, M., Peršolja, B., Repolusk, P., Zorn, M. 2001: Pregled zemljepisnih imen, zajetih z Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000 (V. del). Elaborat, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU. Ljubljana.
- Jarc, T. 2001: Ledinska imena v LD Begunjščica I. 2001. Radovljica.
- Jarc, T. 2004: Ledinska imena pod Stolom, Begunjščico in Dobrčo. Separat iz knjige: Starodavne poti pod Karavankami. Radovljica.
- Kunaver, J. 1988: Zemljepisna imena v visokogorskem svetu in njihova uporaba na primeru Rombona in Goričice. Zbornik Pokrajina in ljudje na Bovškem. Ljubljana.
- Kunaver, J. 1993: K problematiki zemljepisnih imen v dolinah Tolminke in Zadlašce. Zbornik Alpski mladinski raziskovalni tabori. Ljubljana.
- Majdič, V. 1994: Pomenski izvor slovenskih krajevnih imen. Geografski vestnik 66. Ljubljana.
- Medmrežje 1: http://www.dz-rs.si/si/aktualno/spremljanje_zakonodaje/sprejeti_zakoni/sprejeti_zakoni.html (11. 12. 2002).
- Natek, M. 1998: Kulturna krajina skozi imena. Primorska srečanja. Nova Gorica.
- Peršolja, B. 1997: Geografski problemi imenoslovja Kamniško-Savinjskih Alp. Diplomsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. Ljubljana.
- Peršolja, B. 2002: Zgoščeni imenik zemljepisnih imen. Dela 18. Ljubljana.
- Pogorelčnik, E. 1999: Zemljepisna imena – od zajema do standardizacije. Geodetski vestnik 43-2. Ljubljana.
- Rifel, V. 2002: Ledinska imena jugovzhodnega dela Velike planine. Kamniški zbornik 16. Kamnik.
- Titl, J. 1998: Geografska imena v severozahodni Istri. Koper.
- Titl, J. 2000: Toponimi Koprškega primorja in njegovega zaledja. Koper.
- Tuma, H. 1925: Toponomastika. Geografski vestnik 1–2. Ljubljana.
- Wraber, T. 2003: K ledinskemu imenstvu na ovršju Notranjskega Snežnika. Planinski vestnik 103 – 11. Ljubljana.

7 Summary: The path of geographical names from its formation to usage (translated by the author)

Geographical names play an important role in a life of an individual and a society in general. For a better perception of the landscape, easier movement through space and common understanding an effective system of orientation has to be developed. By providing names the landscape has been conceptualized and brought closer to humane beings, so it became their living space. Geographical names

emerge all the time, but there are many geographical names – particularly the names of waters, mountains, and locations – that are very old and have been preserved for a long time. Because of their widespread use and unbroken presence for centuries or even millennia geographical names are anchored in our consciousness as a component part of a landscape. Names which are comprehended in such a complex way have the status of historical and cultural monuments and are an important part of the national cultural heritage.

There is an official database of geographical names (Record of Geographical Names) in Slovenia. All geographical names in the data base are obtained from the maps at the scale 1 : 5,000/10,000, 1 : 25,000, 1 : 250,000, and 1 : 1,000,000.

The majority of the geographical names appears on the maps. Many names, those pertaining to micro geographical features in particular, are preserved in the professional literature. Fieldwork, the only effective method for collecting such geographical names, must be very systematic and long-term.

There are still many geographical names that have survived only among the local people in some remote areas which are fully unknown to public.

The geographical names are important part of the national cultural heritage so their systematical collecting and re researching is a must. Therefor an foundation of Slovene Record of Geographical Names has been proposed in the article.